

KUNTASTRATEGIA 2025

Tahtotilamme:

HOLLOLA 2025 ON ELINVOIMAINEN JA VASTUULLINEN EDELLÄKÄVIJÄ

ARVOMME

Vastuullisuus

- Kannamme vastuuta myös lastemme tulevaisuudesta
- Asetamme peruspalvelujen turvaamisen etusijalle
- Rakennamme ekologisesti, sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä
- Edellytämme yhteistä vastuunkantoa hyvinvoinnin ylläpitämiseksi: kunnan vastuu sekä jokaisen kuntalaisen ja toimijan oma vastuu

Ennakoiva aktiivisuus

- Haemme aloitteellisesti ratkaisuja ja käänämme uhat mahdollisuudeksi
- Ennaltaehkäisemme ongelmien syntyä hyvissä ajoin
- Olemme aidon ja luottamusta rakentavan yhteistyön hakija ja tekijä

Ennakkoluulottomuus

- Kyseenalaistamme, otamme hallittuja riskejä, kokeilemme ja löydämme uusia ratkaisuja
- Haemme organisaatorajat ylittäviä ratkaisumalleja
- Tarkastelemme kriittisesti omaa toimintaa kehittyäksemme

Avoimuus

- Luomme kuntalaisille, poliitikoille / päättäjäille, kunnan henkilöstölle ym. toimijoille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa tarjoamalla tietoa ja kanavia
- Suhtaudumme avoimesti uusiin asioihin

STRATEGIAPERUSTAMME

Olemassa olevat menestystekijät, joita vahvistamme ja hyödynnämme:

- Hyvä sijainti – saavutettavuus
- Viihtyisä asuin- ja elinympäristö
- Vahva historiaperintö – perusta rohkealle uudistumiselle
- Vetovoimainen ja arvostettu
- Kasvava ja hyvin koulutettu väestö
- Toimivat peruspalvelut
- Hyvä työnantajakuva – ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö
- Hyvä päätöksentekokulttuuri
- Aloitteellinen ja tavoitteellinen yhteistyön tekijä

Keskeiset haasteet ja tulevaisuuteen vaikuttavat muutosvoimat, joihin varaudumme:

1. Tulojen vähentyminen ja menojen lisääntyminen

Taloukasvu (verotulojen kasvu) hiipuu samaan aikaan kun ikääntyvien määrä ja palvelutarve (käyttömenotarve) kasvaa. Lain edellyttämä taloustasapaino hoidettuna verotuksen avulla edellyttäisi jokavuotisia veronkorotuksia. Tämä haastaa perinteisen vastuunjaon, rakenteet ja toimijoiden roolit.

2. Työvoiman saatavuuden heikkeneminen

Uutta työvoimaa tulee työmarkkinoille vähemmän kuin vanhaa poistuu. Kunnallissektori ei voi lisätä työvoimaosuuttaan merkittävästi yksityisen sektorin kustannuksella. Tämä haastaa perinteiset kunnalliset palvelujen tuotantorakenteet ja -tavat.

3. Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutoksen maailmanlaajuinen uhka merkittävine seurauksineen tulee asettamaan uudenlaisia velvoitteita ja vastuita kaikille toiminnan tasoille. Tämä haastaa kuntien yhdyskunta- ja palvelutuotantorakenteen.

4. Hallinnan perustan murtuminen

Kompleksisuus ja kaaos: Informaatiovirtojen nopea lisääntyminen, arvojen muutos ja arvojen moninaistuminen, julkisen hallinnon roolin muutos, uudenlaiset yhteistyöverkostot sekä rakenteelliset muutokset kaikilla toiminnan tasoilla haastavat perinteiset kunnalliset toimintamallit ja -tavat.

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄMME OVAT:

1. Kuntatalous tasapainossa

- Tulorahoitus riittää toimintamenoihin sekä pääsääntöisesti ja pääosin välttämättömien nettoinvestointien kattamiseen
- Velkamäärä enintään valtakunnan keskiarvossa
- Kunnallisveroaste palvelutason suhteessa
- Kuntalaisten oma vastuu kasvaa
- Uudet rahoitusmallit käyttöön asteittain
- Kestävä ja pitkäjänteinen omistajapolitiikka ja omistajaohjaus

2. Toimivat peruspalvelut

- Laadukkaat perustason palvelut
- Tuottavuuden ja kustannustehokkuuden määrätietoinen kasvattaminen
- Ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö
- Tavoitteellinen ja tuloksellinen yhteistyö: kustannus-, laatu-, erikoistumis- ja palvelujen saatavuushyötyjen hakeminen

3. Hyvä työllisyys

- Vaikuttavaa elinkeinopolitiikkaa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa
- Kilpailukykyisiä sijoituspaikkoja monipuolisille ja kehittyville yrityksille

4. Toimiva demokratia ja hyvä hallinto

- Määrätietoinen kunnan kehittäminen
- Vuorovaikutteiset ja kuntalaisia osallistavat toiminta- ja palveluprosessit
- Hallinnon avoimuus ja viestintä

5. Yhdyskunnan ja ympäristön hallittu kehittäminen

- Eheä yhdyskuntarakenne
- Elinympäristön viihtyisyys
- Hallittu ja ohjattu väestökasvu

TOIMENPIDEOHJELMAMME

Tarkennetut keinot/välineet tahtotilan ja strategisten päämäärien toteuttamiseksi

1. Kuntatalous tasapainossa

- Talouden tasapainotusohjelmat

- Uudistamme rakenteita sekä toiminta- ja tuotantotapoja kokonaisvaltaisesti
 - taloudellinen ja tarkoituksenmukainen palvelu- ja investointirakenne
- Toteutamme seudullisesti eheää yhdyskuntarakennetta
- Ennakoimme kustannuksia maankäytön suunnittelussa
- Otamme käyttöön maanomaisuuden hallintamekanismit
- Aktivoimme omaehtoisuutta ja omatoimisuutta
 - kuntalaisen/toimijan oman vastuun jäsentäminen ja toteuttaminen
- Vähennämme tulevia kustannuksia panostamalla ennaltaehkäisyyn
 - ongelmia ja uhkia arvioidaan aktiivisesti ja niihin puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa
- Rajoitamme kustannusvastuuta
 - Palvelusetelit
- Suunnittelemme pitkäkätähtäimen rakennusohjelmat
- Kokeilemme uusia rahoitusmalleja

2. Toimivat peruspalvelut

- Henkilöstöohjelma 2025*

- Tuottavuusohjelma*

- Palveluohjelma

- Turvaamme tarkoituksenmukaisella tasolla lakisääteiset peruspalvelut
- Uudistamme rakenteita sekä toiminta- ja tuotantotapoja kokonaisvaltaisesti
- Kehitämme ja arvioimme palvelujen tuottavuutta ja laatua määrätietoisesti mm. vertaamalla ostettuja ja omia palveluita
- Huolehdimme henkilöstövoimavaroistamme
 - Panostamme henkilöstöstrategian mukaisesti johtamiseen, osaamiseen ja työhyvinvointiin
 - Toimintatapamme henkilöstöä kohtaan ylläpitää hyvää työnantajakuvaa
- Toteutamme ennakoivaa suunnittelua, priorisointia ja vaikuttavuuden arviointia ohjauskeinoina (ennakointijärjestelmä)
- Kehitämme tietotuotantoa
- Nostamme asiakas/kuntalaisvastuun mukaan kaikkien toimintaan

- **Hinnoittellemme ei-lakisäätöiset toimintamme kustannusvastaavasti ja nostamme vaihtoehdoksi vastavuoroisuuden**
- **Toteutamme poikkihallinnollista lähestymistapaa; synteesi, nykyisen toiminnan uudelleen suuntaaminen tehokkaimpien ratkaisumallien löytämiseksi**
- **Toteutamme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa**
- **Osallistumme tavoitteelliseen ja tulokselliseen yhteistyöhön**
 - **Olemme aloitteellinen, aktiivinen ja tasa-arvoinen yhteistyökumppani palvelurakenteiden ja toiminta- ja tuotantotapojen uudistamisessa**
 - **Kehitämme seudullista yhteistyötä kuntarajoista riippumattomaksi**
 - **Haemme kumppanuutta laaja-alaisesti (kunnat, yritykset, yhteisöt)**
 - **Verkotumme globaalisti – kokemusten vaihto**

3. Hyvä työllisyys

- Lahden alueen kilpailukyky- ja elinkeinostrategia 2009-2015*

- Elinkeino-ohjelma

- **Lisäämme vaikuttavuutta alueellisen elinkeinopolitiikan kautta**
- **Lisäämme korkeakoulutettujen työpaikkojen määrää seudullisesti**
- **Käynnistämme Nostavan toteutuksen (kumppani/toimija)**
- **Vaikutamme Lahden Eteläisen Kehätien rahoituspäätöksen aikaansaamiseen aktiivisesti**
- **Kehitämme ja edistämme matkailupalveluja**
- **Muodostamme uusia houkuttelevia yritysalueita**
- **Vahvistamme keskusta-alueen elinvoimaisuutta**
- **Toteutamme kunnallisen palvelutuotannon rinnalle/vaihtoehdoksi uusia malleja (mm. palveluseteli)**
- **Ulkoistamme harkitusti työtehtäviä/toimintoja**

4. Toimiva demokratia ja hyvä hallinto

- Hallinnon ja demokratian kehittämishjelma *

- **Kehitämme uusia hallinnan rakenteita ja malleja**
- **Toteutamme lähipalveluvaluemallia / toimiva käytäntö**
- **Otamme käyttöön palautejärjestelmän kaikkien keskeisten toimintojen osalta / toimiva käytäntö**
- **Kehitämme tilaaja-tuottajamallia**
- **Kehitämme ja luomme uusia kumppanuusmalleja kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa**
- **Kehitämme monikanavaista vuorovaikutteista viestintäkäytäntöä**

5. Yhdyskunnan ja ympäristön hallittu kehittäminen

- Seudullinen ilmasto-ohjelma

- Maapoliittinen ohjelma*

- **Hillitsemme ilmastonmuutosta energiapolitiikan, palveluiden, maankäytön ja liikenteen ratkaisuissa**
 - **Energiatehokkuuden edistäminen**
- **Etsimme toimivat ratkaisut laaja-alaisessa yhteistyössä ja yhdessä oppimisen kautta**
 - **erillisohjelmat**
- **Otamme kaavataloudellisen tarkastelun kiinteäksi osaksi suunnittelua**
- **Eheyttämme yhdyskuntarakennetta**
 - **asuminen lähelle palveluja ja rakennettua infraa**
 - **kestävä ja pitkäjänteinen maapolitiikka**
 - **määrätietoinen ja johdonmukainen maanhankinta keskeisiltä alueilta; laaja-alainen keinovalikoima**

* olemassa olevat strategiat/ohjelmat, joita tarkistetaan aika ajoin